

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insety w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gmina *Chercc zapłatyńskie* w obwodzie samborskim obowiązującą się dla założenia regularnej szkoły u siebie po wieczne czasy, istniejąca na gruncie gminnym pod nr. 817 star. 914 now. budynek szkolny z pomieszczeniem nauczyciela i sprawione już porządki szkolne utrzymywać zawsze w dobrym stanie, na opał szkoły dostarczać rocznie 124 okłotów słomy, a nakonieć każdoczesnemu nauczycielowi płacić rocznie 89 zł. 60 c. w. a. gotówką, a w ziarnie 7¹²/₁₆ mierzyc zboża w połowie żyta a w połowie jęczmienia z tym obowiązkiem, ażeby z tego dochodu opłacał także posługacza szkolnego.

Na polepszenie tej dotacji ofiarował rz. kat. pleban X. Jan Jedliński na czas swego urzędowania kapłańskiego w Samborze roczną kwotę 5 zł. w. a., a gr. kat. pleban w Czukwi X. Antoni Gielitowski na czas teraźniejszego probostwa swego roczną kwotę 2 zł. 10 c. w. a.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 3. lipca. W niektórych dziennikach niemieckich natraficie częstokroć można na tak dziwne wyobrażenia i sądy o propinacyach po wsiach i miasteczkach prywatną własnością będących, że sprostowaniu ich kilka słów poświęcić zamierzaliśmy. Według tych dzienników prawo do propinacyi byłoby główną przeszkodą, dla której gorzelnictwo i piwowarstwo podnieść się u nas nie mogą, zniesienie więc tego prawa zdaje im się być pożądanem ze względów na dobro ogółu, tak nie jest; widzimy albowiem że powstają i utrzymują się liczne fabryki wódek i likierów, powstają browary piwne po wsiach i miasteczkach prywatnych, nie będące własnością dziedziców tychże wsi i miasteczek. Bo prawo propinacyi ogranicza się u nas w praktyce do wyłącznego wyrobu i wyszynku trunków upajających a mianowicie piwa, wódki i miodu; jest zaś to prawo w całej rozciągłości naturalnem i koniecznem następstwem prawa własności ziemi, tak więc jest nietykalnem i świętem jak własność każdego innego rodzaju. Nie ma ono za podstawę przywileju lub nadania, ale powstało z samej natury rzeczy, z samego pojęcia własności. Uznały to prawa pozytywne w kraju naszym obowiązujące, uznał to patent najwyższy z dn. 20. grudnia 1859 r. ustawę przemysłową zaprowadzającą, w którym monarcha wyraźnie zapowiada, iż nowa ustawa nie może być zastosowaną do praw z propinacyi wynikających. Nie przeczymy zaś wcale, że z prawa propinacyi tak jak z prawa do każdej innej własności, ze względów na dobro publiczne i za stosownem i odpowiedniem wynagrodzeniem wywłaszczonym być można, tak jak z pańszczyzny będącą uiszczeniem czynszu z ziemi wywłaszczeni zostali dziedzice niegdyś wsi i włości, a dzisiejsi właściciele większych posiadłości gruntowych. Wszakże wywłaszczenie to z czynszu ziemnego nie obejmowało wcale wywłaszczenia z propinacyi, bo prawo to nie było uwzględnionem przy ustanowieniu cyfry indemnizacyjnej. Jeżeli zaś zniesienie pańszczyzny, wywłaszczenie z czynszu na tej drodze opłacanego od dawna już było upragnionem, zbawicim dla kraju i koniecznem, to nie było niem i nie jest wywłaszczenie z propinacyi i praw do niej przywiązanych. Nie wymaga tego wzgląd na postęp przemysłu krajowego co do gorzelnictwa i browarów, jak to już wyżej wykazaliśmy, zresztą wzgląd ten nie mógłby być stanowczym w tak ważnym przedmiocie. Bo prawo wywłaszczenia za wynagrodzeniem jest jedną z najważniejszych atrybucyj ogółu społeczeństwa państwa i tylko w przypadkach niewątpliwie i koniecznej potrzeby użyte i zastosowane być może. Idzie tu bowiem o naruszenie prawa własności, będącego podstawą każdej społeczności. Również i zarzut, jakoby propinacya była środkiem rozpajania ludności wiejskiej na uwagę zasługiwać nie może, bo nadużycia w tym względzie rozporządzeniami policyjnymi zatamowane być mogą. W obec emancypacji włościan i powszechnego równouprawnienia nie mogą się zaiste ostać dawniejsze rozporządzenia zabraniające kredytowanie trunków upajających, ale są lub być mogą zakazy odbywania muzyk po karczmach w czasach robót polnych, bo karczmy pod tym względem ulegają władzy polityczno-policyjnej. Zresztą w czasie dzisiejszym, w którym umoralnienie i uzaczenie włościanina stało się u nas przedmiotem tylu głośnych badań i rozbiórów, kwestya nadużycia propinacyi należećby powinna do rzędu tych kwestyj, któremi się opinia publiczna głównie zajmuje. Silimy się i słusznie na zakładanie szkółek wiejskich, na wydawanie pism ludowych, a tego nie widzimy, że usiłowania te na nic się nie przydadzą, jeżeli lud nasz rozum swój i mienie topić będzie w gorzałce, jeżeli opilstwo trzymać go będzie w stanie zwierzęcego upośledzenia; tu wspólnymi siłami działać po-

winniśmy ku wytepieniu tej plagi moralnej kraju naszego, a główny w tem działaniu udział wzięsęby na siebie powinni sami właściciele propinacyi w dobrze zrozumianym własnym interesie. Starania duchowieństwa naszego ku zaprowadzeniu towarzystw wstrzemięźliwości nie odniosły i nie odniosą pożądanego skutku tak długo, jak lud nasz wystawiony będzie na pokusy arendarzy propinacyjnych, usiłujących wycisnąć ostatni grosz jego na trunek, którego nadużycie zdrowie i mienie jego niszczy i nie dozwala mu podnieść się do wyższego moralnego znaczenia. Rzeczą więc samych właścicieli prawa propinacyjnego być powinno, ażeby starali się wykorzenieć opilstwo z obyczajów ludu, który ich otacza, dojsć zaś mogą do tego, nie wydzierzawiając służącego im prawa, nie budując bez liku karczem i karczemek, nie osadzając na nich arendarzy chrześcian lub żydów, którzy bez względu na wyznanie chłopu w własnym interesie rozpajają muszą. Wyszynk trunków upajających powinien się odbywać wprost na rachunek właściciela propinacyi; sługa, który go w nim wyręcza, nie będzie miał żadnego interesu w rozpajaniu chłopu. Chłop i jego rodzina nie będą wystawieni na pokusę arendarza, żyda lub nie żyda, wabiącego ich wszelkimi środkami. Być może, że propinacye w ten sposób administrowane nie uczynią tej intraty, jaką właściciel z arendarza wyciska, ale ubytek z tej strony wynagrodzi mu się sownie z drugiej. Bo trzeźwość ludu wiejskiego nastęrczy mu lepszego i chętniejszego robotnika, w trzeźwości tej lud pojmie poszanowanie obcej własności, zmniejszą się kradzieże i napady, wypasania i niszczenia zasiewów. Słowem wteczas dopiero oświata dojdzie do kmiecciej zagrody, szkółki wiejskie i pisma ludowe właściwie wydadzą owoce. Rzeczą tę zglębiaćby powinny towarzystwa rolnicze, zajmować się nią powinna opinia publiczna, bo wpływ jej głębiej częstokroć sięga, niż znaczenie prawa samego; rzeczą tą powinny się zajmować publicystyka krajowa, jeżeli dobro kraju istotnie za cel sobie wytknęła.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 30. czerwca. (Wiadomości bieżące.) Jego c. k. Apostolska Mość raczył w ciągu dzisiejszego przedpołudnia przyjmować wiele osób prywatnych na audyencye.

— Jej Mość Cesarzowa raczyła ofiarować na zakład sierot w Tarnowie dwa tysiące złotych.

— Podług doniesień z Kissingen wywierają tamtejsze wody coraz pomysłniejszy wpływ na stan zdrowia Jej ces. Mości.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 30. czerwca.)

Wiedeń, 1. lipca. Na przedwczorajszym posiedzeniu izby deputowanych rady państwa oświadczył Herbst jako sprawozdawca wydziału złożonego do wypracowania ustawy druku, że uchwała izby panów, „ażeby potwierdzenie tej ustawy dopiero wtedy nastąpiło, gdy zostaną także uchwalone procedura karna w sprawach prasy i nowela do powszechnego kodeksu karnego“, jest niestosowna tak wobec stanowiska konstytucyjnego, jak i ze względu na prawa korony. Izba deputowanych niema — zdaniem jego — wcale prawa, brać teraz pod obradę odesłany z izby panów projekt, i w tym też duchu ma być przesłane oświadczenie izbie panów. Taki jest wniosek wydziału.

Dep. Mühlfeld radził porozumieć się względem ustawy prasowej i t. d. za pomocą komisji mieszanej z członków obu izb, ale wniosek ten uważał dep. Herbst również za niepodobny do przyjęcia.

Mühlfeld jednak bronił swego wniosku, a Tinti popierał go. Waser wyświecał powody, na których wydział opiera swe wnioski, i usprawiedliwiał również wniosek Mühlfelda. Przedewszystkiem — mówił — idzie o to, ażeby ustawa prasy przysłała do skutku.

Po odpowiedzi sprawozdawcy i osobistej uwadze Tintego wyświecał Jego ex. minister Lasser, przedstawione już dawniej przy sposobności stanowisko rządu w tej kwestyi i ważność zaprowadzenia ustawy prasowej, a przyjęcie wniosku Mühlfelda zdaje mu się być najstosowniejszym środkiem do tego.

Przy głosowaniu przyjęto wniosek wydziału, a wniosek wydziału odrzuciła izba 68 głosami przeciw 61.

Potem przyszło pod obradę sprawozdanie wydziału finansowego względem budżetu ministerstwa finansów.

Po przemówieniu sprawozdawcy i krótkiej debacie przyjęła izba wszystkie pozycje budżetu bez zmiany.

Wniosek Rechauera względem niezwłocznego zwinięcia krajowych dyrekcji finansowych został odrzucony, poczem zamknięto posiedzenie o godzinie 2. z południa.

Francya.

(Zamknięcie sesji ciała prawodawczego.— Uwagi dzienników nad wyprawą meksykańską. — Notowanie pożyczki rosyjskiej.) Ciało prawodawcze na ostatniem swem posiedzeniu zawotowało pensję dożywną dla wdowy i córki po

sławnym kompozytorze Halewy w ilości 5000 fr. rocznie, a następnie uchwalilo kilka koncesyj na budowę dróg żelaznych pobocznych. Mowa zaś hr. Morny przy zamknięciu obrad brzmi jak następuje: „Panowie! odbyliśmy długie i pracowite posiedzenia. Trzeba, ażeby kraj wiedział, iż nikt temu nie winien, że posiedzenia tak długo trwały. Powodem do tego była zupełna zmiana w systemie naszym finansowym, która to zmiana pociągała za sobą wiele wykazów i pism, tak, iż rząd nie mógł dość wcześniej złożyć projektu i prawa finansowe.“

„Ale izba i jej wydziały, a dodałbym do tego i rada stanu, gdyby mi o niej mówić przystało, pracowały gorliwie, jak na przecięci. Dziękuję wam Panowie za wsparcie, które mi zawsze uczynialiście. Jeżeli kiedy komu uchybił, jeżeli zniewolił kogokolwiek bądź do uległości dla ogółu zgromadzenia, ci pewno mi wybaczą. Czyniłem to zawsze niechętnie. Czyniłem to jedynie z obowiązku a nigdy w skutek własnej woli. Wiedzieć bowiem potrzeba, że zaparcie się samego siebie i uległość obowiązkiem są każdego członka względem ciała, do którego należy. Stanowi to całą siłę i godność zgromadzeń publicznych.“

Panowie, według art. 46. i 48. konstytucji i na zasadzie dekretów cesarskich z dnia 8. stycznia, 23. kwietnia i 7. czerwca roku bieżącego ogłaszam niniejszem, że obecne posiedzenie ciała prawodawczego na rok 1862 zamknięte zostało.“

Z dzienników francuskich *Le Temps* poświęcił dłuższy artykuł sprawie meksykańskiej, rozbiegając mowę przez ministra p. Billault w odpowiedzi na wniosek p. Jules Favre wygłoszoną. Oddając słuszną żądaniom pieniężnego wynagrodzenia za szkody francuskim poddanym wyrządzone, *Le Temps* żali się na to, iż w mowie ministra nie może się dopatrzeć pewnego planu polityki rządowej. W mowie tej wychodzą na jaw dwie odmienne zupełnie tendencje; jedna odnosi się do żądania zadość uczynienia za poniesione krzywdy; druga zaś chciałaby, ażeby Francja wzięła na siebie uszczęśliwienie wszystkich narodów. Wyprawa meksykańska oparta była na przypuszczeniu, że rządy Juareza tak są słabe, iż padną za samem pokazaniem się naszym; przypuszczenie to okazało się mylnem, Juarez bowiem dość posiada siły do stawiania nam oporu. W końcu *le Temps* zgadza się z rządem na to, iż Francja opuścić nie może Meksyku bez otrzymania satysfakcji i wynagrodzenia, jakie się godności jej słusnie należą.

Na ostatniej giełdzie paryskiej notowano ostatnią pożyczkę rosyjską przez Rothschilda negocjowaną o $\frac{1}{8}$ % niżej kursu emisji. W świecie finansowym obrót ten wywarł niejaki wrażenie, jako oznaka obawy z powodu ostatnich wypadków w Petersburgu i całej Rosji.

Włochy.

(Wiadomości bieżące.) Minister marynarki sardyńskiej polecił budowę nowych 4 fregat pancernych. Mówią, iż hr. Vimercati, którego przybycia do Turynu w dniu 26. czerwca oczekiwano, przywiezie dokument uznania Królestwa Włoskiego przez Rosję. Fregata „Tukery“ odplynęła z Genuy do Palermo, dla zabrania tamże księcia Piemontu, na Wschód się udającego. Garibaldi odwiedził księcia i był u niego na śniadaniu. Na posiedzeniu izby deputowanych w Turynie dep. Crispi mówił powtórnie o wysłaniu emigrantów weneckich do Sardynii, nazywając wyspę tę prawdziwym wygnaniem. Ratazzi odrzekł, iż Sardynia żadną miarą jako miejsce deportacji uważane być nie może, rządowi zaś służy prawo wskazania miejsca pobytu tym emigrantom, którym udziela wsparcia. Gallenga i Bixio przemawiali za emigrantami. W końcu izba przeszła do porządku dziennego i do rozbiórki prawa o dezercjach wojskowych. Pinelli, znany z częstych rozstrzelań w Neapolitańskim, oświadczył, iż kary w projekcie do prawa naznaczone, są jeszcze za nadto łagodne.

Na posiedzeniu z dn. 29. czerwca też sama izba deputowanych przyjęła ogólny budżet większością 215 głosów przeciwko 81. Zgłosiło się towarzystwo angielskie, żądające koncesji do budowy dróg żelaznych w Sycylii. Domaga się ono gwarancji wpływu 20.000 franków za każdy kilometr drogi żelaznej, i odstąpienia 300.000 hektarów gruntu z dóbr narodowych.

Z Rzymu piszą pod dn. 26. czerwca, iż w rocznicę bitwy pod Solferino i San Marino odbyła się tamże demonstracja, wywieszeniem chorągwi trzech kolorowych w różnych częściach miasta i rozlepianiem po murach odezw rewolucyjnej.

Z Neapolu piszą pod dniem 23. czerwca, iż Garibaldi stara się o przeprowadzenia wyboru do izby deputowanych pułkownika Corre, jednego z najcięższych członków stronnictwa czynu. Dziennik *Popolo d'Italia* pisze, iż Sycylia i prowincje neapolitańskie przepelnione są jenerałnemi inspektorami, komisarzami, organizatorami, inspektorami i innemi urzędnikami, którym bajeczne dyuty opłacać muszą. — W przyszłym tygodniu uwięziono 8 osób nad granicą rzymską, które chciały połączyć się z powstańcami neapolitańskimi. Według ich zeznań pułkownik legitymistowski Zimmermann, ma mieć oddział o 200 ludziach zbrojnych pod swoim rozkazem.

Niemce.

(Wiadomości bieżące. — Sprawa kaselska.) Wszelchnia w Monachium obchodziła w dniu 26. czerwca 390 rocznicę swej fundacji. Książę Karol Teodor Bawarski wyjechał tegoż samego dnia do Kissingen dla odwiedzenia Najjaśniejszej Cesarzowej austriackiej, siostry swej rodzonej.

Gazeta Kaselska ogłosiła przed kilkoma dniami pretestacy rady gminnej kaselskiej przeciwko nowo mianowanemu ministeryum, posadzając je z góry o reakcyjne tendencje. W wstępnym zaś artykule przedmiotowi temu poświęconemu *gazeta kaselska* wyraża się jak następuje: „Przekonani z tem jesteśmy, że ministeryum Jego król. Wysokości, Elektora, nie nie zaniedba, co tylko dla dobra kraju pożądanem się okaże, pierwszym jego krokiem było przywrócenie dawniejszej konstytucji, tak jak tego zapragnąć tylko można — jeżeli zaś pomimo tego z wyrażną przeciwko niemu wstępują nieufnością, to mu wystarczy przekonanie, iż wypełniło swój obowiązek na podstawie konstytucji i prawa.“

Rosya i Królestwo Polskie.

Warszawa, 30. czerwca. (Posiedzenie rady stanu.) *Gazeta warszawska* donosi: W dniu onegdajszym o godzinie 2-giej po południu odbyło się pod prezydencją jw. hr. Wielopolskiego, margrabiego Myszkowskiego posiedzenie ogólnego zebrania rady stanu. Posiedzenie to nacelnik rządu cywilnego wiceprezes rady zajął w sposób następujący:

„Panowie!

„Mając zaszczyt po raz pierwszy z nowego powołania mnie przez Najjaśniejszego Pana do Was przemawiać, przychodzi mi rozpocząć od wynurzenia żałości, którą wszyscy ze mną podzielacie z powodu opłakanego wczorajszego wypadku: mówię tu o zbrodni niesłychanej i bez przykładu na ziemi naszej, o zamachu na osobę zastępcy namiestnika naszego Monarchy.“

Jw. hr. Lüders chce, aby w czynnościach także rady stanu Królestwa żadna przerwa nie miała miejsca, i upoważnił mnie do przewodniczenia Panom w ich obradach.

Otwieram je oznajmieniem nowych dowodów dobrociwości Jego ces. król. Mości dla rady stanu i dla kraju naszego.

Zlecił mi Najjaśniejszy Cesarz i Król oświadczyć Panom monarche Swoje zadowolenie z prac Waszych nad prawem względem oczyszczania rolników z urzędu.

Skład delegacji czynszowych przez nowe prawo do działania z urzędu powołanych pozostał bez zmiany, w czem według uwagi dostojnego naszego namiestnika wielkiego księcia Konstantego dany jest mężom z wyboru do rad powiatowych, a następnie do delegacji czynszowych powołanym, dowód ufności prawodawcy, z której oni pewnie wywiążą się przez bezstronne zafatwanie tych czynności i przez sumienną pieczołowitość o dobro ludu wiejskiego.

Gdy skutkiem prac Waszych, oraz przyjęcia przez Najjaśniejszego Pana bez zmian żadnych tabeli klasyfikacyjnej rządowej zabezpieczone jest zgodnie ze słusnością dobro ludności wiejskiej, przeto z drugiej strony staraniem będzie rządu strzedz, aby należności czynszowe bez uszczerbku właścicieli dochodziły. Na skutek też wniosku uczynionego w radzie administracyjnej jw. p. o. namiestnika, zaradzając zaszłym w ostatnich czasach niedogodnościom, obostrzył raczył polecenie do władz wojskowych, ażeby w razie oporu należną według prawa pomoc do ściągania czynszów i w ogólności do wykonywania wyroków i aktów sądowych podług przepisów udzielały.

Z powodu zanesionych do Najjaśniejszego Pana zażaleń rzymsko-katolickiego duchowieństwa w Królestwie Polskiem Jego ces. król. Mość raczył rozbiór tych uciążliwości i życzeń władzom właściwym polecić, a skutkiem złożonych sobie wyjaśnień i wniosków oznajmić najwyszą Swoją wolę, na mocy której do władz tych wydane zostały rozporządzenia, o jakich z wiedzą jw. p. o. namiestnika mam sobie za szczęście wiadomość Panom udzielić.

Co do małżeństw mieszanych (poleconem zostało komisji rządowej wyznań i oświecenia, aby w porozumieniu z komisją rządową sprawiedliwości, przystąpiła do roztrząśnienia prawa o małżeństwie z r. 1836, celem przywrócenia dawnego prawodawstwa co do zawierania małżeństw mieszanych i aby komisje te wygotowały projekt stosowny, z uwagą wskaże na zasady, jakie przez stolicę apostolską dla Prus nadreńskich, Bawaryi i Węgier, w osobnych brewach i instrukcyach przepisane zostały; tak, izby, gdy dwór rzymski zgodzi się na zastosowanie tych brew i instrukcyj do Królestwa Polskiego, projekt przez władze tutejsze wygotowany, mógł być do sankcji monarchszej przedstawiony.

Co do korespondencji tutejszego duchowieństwa ze stolicą apostolską, przywrócony został porządek, jaki istniał przed rokiem 1845, w tem, iż korespondencje, po przedstawieniu ich namiestnikowi przez komisję rządową wyznań religijnych i oświecenia publicznego, posyłane będą wprost przez namiestnika legacji cesarsko-rosyjskiej w Rzymie i w tenże sposób korespondencje z tamtąd będą nadsyłane, z wyjątkiem wszakże ważniejszych przedmiotów, wymagających decyzji monarchszej, a ułożonym w tym celu wykazem objętych, które winny być w dotychczasowym porządku przedstawiane do najwyższej wiadomości. Rozporządzono również, aby komisja rządowa wyznań nie stawiała przeszkód w zwoływaniu synodów, za zniesieniem się z władzami rządowemi.

Wiele także innych życzeń duchowieństwa znalazło pomyślnie zafatwienie przez stosowne polecenia, do komisji wyznań i oświecenia wydane, jako to: co do polepszenia bytu wystużonych kapłanów, co do reorganizacji instytutu księży demerytów, co do sposobu użycia funduszów duchownych i supresyjnych i co do wielu innych przedmiotów, których nie wymieniam. Co do niektórych spraw poleconem zostało komisji rządowej wyznań, aby na właściwej drodze zniosła się z duchowieństwem względem pożądanego ich zała-

twienia, a do ich rzędu należy zbiór dotychczasowych przepisów o budowie i reparacji kościołów, i przygotowanie uproszczonego w tym względzie postępowania, niemniej, rozpoznanie zasad co do nowych spisów majątków duchownych i co do reorganizacji akademii duchownej, oraz seminaryów.

Nakoniec, komisya rządowa sprawiedliwości otrzymuje polecenie, aby rzecz co do przepisów prawa karnego, wymierzonych przeciwko pewnym przypadkom odwodzenia i odstąpienia od wiary, jak również co do postępowania z duchownymi na drodze karnej, miała na uwadze przy układaniu nowego prawa karnego i procedury kryminalnej.

Wola jest Najjaśniejszego Pana, aby obok zachowania zwierzchniej powagi rządu i praw każdego w kraju wyznania, duchowieństwo rzymsko-katolickie używało u nas znaczenia, jakie mu jest właściwe, ze względu, że tak przeważna liczba poddanych Jego cesarsko-królewskiej Mości w Królestwie Polskiem religię rzymsko-katolicką wyznaje.

Panowie! Miłościwy nasz Monarcha otworzył drogę popraw społecznym, zaradzenia dolegliwościom kraju i zabezpieczenia dobrego bytu swoich poddanych.

Z drogi tej, dobroczynną ręką Jego wytkniętej, rząd Jego cesarsko-królewskiej Mości niczem i nikomu sprowadzić się nie da, owszem, w spełnieniu swego zadania, z Bożą pomocą, na poparcie Wasze, na poparcie kraju całego liczy.

Następnie z kolei porządku dziennego, rada rozpoznawała prośby i zażalenia do niej wniesione.

Księstwa Naddunajskie.

(Sprawa serbska.) Ostatnie wiadomości o stanie rzeczy w Belgradzie — pisze *gazeta wiedeńska* — nie robią nadziei spokojnego załatwienia tej sprawy. Porta umiarkowana liczy w prawdzie wiele na osobisty wpływ komisarza Party, Achmeda Vekif-Efendego, który ma się odznaczać wielkimi zdolnościami dyplomatycznymi i niezłomnym charakterem; ale właśnie ta jego niezłomność niedozwoli mu nagiąć się do wymagań strony przeciwnej, która podług korespondencji tamtejszych obsłaje koniecznie przy zupełnym ustąpieniu Turków z terytorjum serbskiego. Mimo to jednak zapewnia *gazeta temeszwarska*, że Książę niepostawił jeszcze urzędowo tego warunku, lecz owszem głuchy na wszelkie podniety partii wojennej wydał odezwę do ludu wiejskiego, ażeby aż do ukończenia układów wytoczonych przez mocarstwa opiekuńcze zachowywał się spokojnie.

Przy tem wszystkim nieprzestaje Serbia zbroić się na wielką skalę. Jak donoszą dziennikowi *Wanderer* z 25. czerwca, obsadziła milicya krajowa granice dla zapobieżenia wtargnięciu wojska tureckiego. Na kilku punktach założono obozy, zaopatrzone także w rezerwę. Milicya wyruszająca otrzymuje po największej części broń od rządu, a swoją własną broń zostawia pozostającym w domu członkom rodziny dla obrony ich w razie potrzeby. Wszystko spieszy z zapędem do obozów. Dotąd stanęła dopiero pierwsza klasa milicyi na stopie wojennej; zaś pod twierdzą belgradzką, stoją oprócz regularnego wojska tylko wysłużeni żołnierze z sąsiednich obwodów.

Kronika.

(Ofiary dobroczynne.) Istniejące od kilku lat już w naszym mieście katolickie Stowarzyszenie czeladników pod staranną dyrekcją księdza Zygmunta Odalgewicza, a opieką kilku obywateli tutejszych, jakkolwiek nieposiada dotąd żadnych ustalonych funduszy, rozwija się przecież coraz pomyślniej dzięki szczeremu u nas zawsze dobroczynności publicznej, i żli idzie o wspieranie zakładów przynoszących pożytek krajowi. I tak miło nam doniesie dzisiaj znowu, że na rzecz wspomnianego stowarzyszenia ofiarował JW. hrabia Jan Zamojski dwieście franków w złocie, a za staraniem JW. hrabi Maurycego Dzieduszyckiego złożyli zebrani na wyścigi konne Szanowni Obywatele kraju, którzy w ogóle przy sposobności każdego licniejszego zebrania odkładają chętnie grosz ofiarny na cele dobroczynne, — kwotę 75 zł. w. a., za które to dary składamy niniejszem imieniem rzeczonoego stowarzyszenia publiczne podziękowanie.

— W sali redutowej daje dziś p. Józef Duleba koncert na fortepianie przy uprzejmem współdziałaniu panny Klotyldy Bogdanowiczówny.

(Pożar z pioruna) Dnia 10. z. m. około południa nawiedziła miasteczko Dolinę w obwodzie stryjskim straszna tucza z gradem i ulewą, w ciągu której ugodził piorun w wierzbę przy domu mieszczanina Jacka K., od czego zajął się wnet strzecha słomiana jego domu, i pomimo wszelkiej pomocy zgorzały na przy silnym wietrze w krótkim czasie wszystkie budynki mieszkalne i gospodarskie, zasoby w zbożu i ustawiona świeżo siana. Strata jego wyniosła do 1500 zł. w. a.

(Examina w szkole rolniczej Dublańskiej) na 2gie półrocze roku szkolnego 1862, odbędą się od dnia 9. do 29. lipca 1862 r. w następującym porządku:

9. lipca: Z nauki teoryi rolnictwa w I. klasie, z praktyki rolniczej w II. klasie, z administracji wiejskiej w III. klasie.
11. „ Z administracji wiejskiej w II. klasie, i chemii rolniczej w III. klasie.
14. „ Z fizjologii zwierząt w I. klasie, z teoryi rolniczej w II. klasie, z drenarstwa w III. klasie.

16. „ Z ogrodnictwa w II. klasie, z teoryi rolnictwa w III. klasie.
18. „ Z chemii ogólnej w I. klasie, z chemii rolniczej w II. klasie, z praktyki rolniczej w III. klasie.
21. „ Z meteorologii w I. klasie, z niwelacji w II. klasie, z technologii rolniczej w III. klasie.
23. „ Z botaniki w I. klasie, z budownictwa w III. klasie.
25. „ Z matematyki w I. klasie, z chowu zwierząt w II. klasie, z leśnictwa w III. klasie.
28. „ Z praktyki rolniczej w I. klasie, z mechaniki w II. klasie, z rachunkowości wiejskiej w III. klasie.
29. „ Popisy.

Wypracowania rysunkowe przez uczniów wykonane, będą przedłożone przez cały ciąg examinów.

Examina te odbywać się będą w godzinach porannych, w dniach wyżej wskazanych, z każdym uczniem z osobna z każdego z pomienionych przedmiotów.

Wstęp do sali examinacyjnej wolny jest dla publiczności.

Z komitetu c. k. Towarzystwa gosp. galicyjskiego.

Lwów, 20. czerwca 1862 r.

Przewodniczący

Kazimierz Krasicki.

Sekretarz Przytecki.

Wiadomości handlowe.

Kolomyja, 22. czerwca. Od 1. do 15. b. m. sprzedawano na targach w *Kolomyi, Kuttach i Sniatynie* w przecięciu mecz pszenicy po 3zł. 50c. — 3zł. 60c. — 3zł. 54c.; żyta 2zł. 93c. — 2zł. 63c. — 2zł. 66c.; jęczmienia 2zł. — 2zł. — 1zł. 88c.; owsa 1zł. 54c. — 1zł. 27c. — 1zł. 54c.; hreczki 2zł. 50c. — 2zł. 50c. — 0.; kukurudzy 2zł. 50c., — 2zł. 60c. — 2zł. 16c.; kartofli w Sniatynie 1zł. 60c. Cetrar siana po 1zł. — 80c. — 1zł. 32c.; wełny w Kuttach 35zł. Za sąg drzewa twardego płacono 6zł. — 6zł. 50c. — 6zł. 40c., miękkiego 4zł. 50c. — 3zł. 50c. — 0. Funt mięsa wołowego kosztował 13c. — 12c. — 10c. i mas okowity 65c. — 64c. — 55c. Nasienia koniczy nie było w handlu.

Ostatnie wiadomości.

Wydział finansowy rady państwa przedłożył znowu dwa świeże sprawozdania izbie. Pierwszy odnosi się do uchwalonych w izbie panów zmian w ustawie względem opodatkowania gorzelnii, i wydział oświadcza się za znizieniem podatku z $6\frac{3}{10}$ c. na 6 centów; zaś drugie sprawozdanie obejmuje rubrykę budżetu pod nazwą: „Inne, do żadnej z istniejących gałęzi administracyjnych nie należące wydatki.“ Wydział proponuje przyzwolenie wszystkich pozycji tej rubryki, wyjąwszy 10.000 zł. jako pensyi dla hr. Nadasy, który teraz objął znowu urząd siedmiogrodzkiego kanclerza nadwornego.

W sprawie meksykańskiej donosi *Indep. belge*, z Paryża, że Francya odrzuciła pośrednictwo ofiarowane jej ze strony Anglii. Tę wiadomość potwierdza także korespondencya paryska w *Gazecie kolońskiej*, która opowiada, że Earl Russell zapytywał ustnie hrabiego Flabault, czy nie mogłaby Anglia przyjąć usług swoją zapobiedz dalszemu rozlewowi krwi w Meksyku; ale poseł francuski odpowiedział na tę uprzejmą propozycję, że honor Francyi zanadto jest w tej sprawie zaangażowany, by Cesarz Napoleon mógł w tej chwili przyjąć jakiegokolwiek pośrednictwo.

Sesya francuskiego ciała prawodawczego została już zamknięta na dniu 27. z. m. po krótkiej przemowie pożegnawczej Morny'ego, która jednakże nie dotknęła bliżej żadnej z ważniejszych kwestyi politycznych.

W Turynie odniosło ministerjum Rattazzego, pomimo, że nie posiada zaufania u narodu, nowe zwycięstwo w izbie; ustawa względem budżetu, do której p. Rattazzi przywiązywał kwestyę gabinetową, przyjęta została większością 215 głosów przeciw 81. W Rzymie i w kilku innych miastach państwa kościelnego obchodzono rocznicę wstąpienia na tron Papieża zwykłymi uroczystościami, a w Neapolu przygotowują wielki festyn strzelców narodowych, na który zjechali także książę Humbert, syn królewski, i Garibaldi.

Morderca prezydenta gabinetu w Bukareszcie nie został jeszcze wysłędzony, a zamordowanie jego przypisuje wieść tej okoliczności, że p. Barbu Catargi oświadczył się w izbie deputowanych przeciwko zamierzonemu obchodowi rocznicy rewolucyi w Bukareszcie w r. 1848, z którego chciała partya rewolucyjna korzystać dla wywołania nowego powstania w stolicy. Domyślają się tedy, że skrytobójca prezydenta musi zapewne należeć do tej partyi.

Stan rzeczy w Belgradzie nie zmienił się w niczem dotychczas; tylko jak donoszą zamieszczone w dzisiejszej *Gazecie* naszej wiadomości z Belgradu zbroi się Serbia ciągle i wzmaga się zapal wojenny w kraju, który może z łatwością ubiedz pojednawcze zamiary dyplomacyi.

Telegram z Petersburga z 30. z. m. potwierdza wczorajsza wiadomość od granicy polskiej, że generał Lüders uwolniony został dla słabości od piastowanego dotąd urzędu, a Wielki książę Konstanty obejmuje komendę nad 1. armią. Dla ciekawości wspomniemy tu jeszcze wieść rozgłoszoną w *Gazecie lipskiej*, jakoby między Rosyą i Francyą miał stanąć traktat przzymierza zaczepno-odpornego z pewnymi gwarancyami posiadłości i przyrzeczeniami co do

nabytków terytoryalnych na przyszłość. Powtarzamy jednak, że to wieść tylko, która zresztą mało ma za sobą podobieństwa do prawdy.

W końcu mamy jeszcze telegram z Trzebinii z 28. czerwca, który prawi o nowem zwycięstwie Derwisza Baszy nad Czernogórcami pod Kita Dirudine; ale dla ocenienia jego musimy oczekiwać jeszcze bliższych szczegółów od obudwu stron walczących.

Depesze telegraficzne.

Paryż, 1. lipca. Dzisiejszy *Monitor* zawiera raport generała Lorencez z Orizaby z 22. maja z szczegółami ataku na Guadeloupe, z którego się pokazuje, że artylerya nieprzyjacielska utrzymywała trafny ogień, i że generałowi przedstawiono mylną ważność Guadeloupy. Wojska odznaczały się podziwienią godną walecznością, ale w końcu musiały ustąpić. Strata w oficerach wynosi 15 poległych i 20 ranionych, a w szeregowcach 162 poległych a 285 ranionych. Strata nieprzyjaciela wynosi 1000 ludzi. Na wyżynie pod Amazoc oczekiwaliśmy do 11. maja sprzymierzeńców meksykańskich, którzy mieli połączyć się z nami; ale czekaliśmy napróżno, gdyż Zuloaga zawarł 5. zrana unowę z Juarezem, którą zobowiązał się neutralizować armię generała Marqueza w czasie pobytu naszego pod Puebla. To rozprószyło nasze złudzenia i wykonaliśmy odwrót bez żadnych przeszkód. Generał Lorencez potwierdza wiadomość o świetnej potyczce z 18. maja, w której nieprzyjaciel utracił chorągiew i 1200 jeńca, a oprócz tego miał 150 poległych i 250 ranionych. Stan zdrowia jest pomyślny, duch w wojsku doskonały.

Kopenhaga, 30. czerwca. Berlińska gazeta donosi: Król szwedzki przybędzie 17. lipca do Danii i zabawi do 19go.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. lipca.

- Hotel rosyjski: PP. Hr. Wodzicki Kaz., z Olejowa. — Skibniewski L., c. r. marsz. szl., z Podola.
- Hotel europejski: Starzyński Boj., z Derewni. — Dunajewski Edward, z Krulicza.
- Hotel Langa: Georgut Baz., z Mołdawii. — Kreczmer Józef, dr. med., z Bakocznego.
- Hotel angielski: Meltrus Jan, c. k. major, z Szląska.
- Zajazd podolski: Lisowski Edw., c. k. prz. pow., z Ottynii.
- Zajazd Kuhna: Stark Józef, c. k. prz. pow., z Komarna.
- Pod Tygrysa: Zulauf Julian, c. k. prz. pow., z Szczercza.
- Zajazd Krynickiego: Baczyński M., z Kunina. — Croisse L., z Koszelowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. lipca.

- PP. Sliwiński Wład., do Bereznik — Krasucki Alex., do Jastrzębiec. — Korzeniowski Piotr, do Kupiczewol. — Ulaniecki Kw., do Jaremkowa. — Niezabitowski Kw., do Płuchowa. — Obertyński Stan., do Tuszkowa. — Fürgarten Maur., do Brześcian. — Hr. Stadnicki St., z Polski. — Hr. Dzieduszycki Z., do Medwedowiec. — Hr. Dzieduszycki Miecz., do Krakowa. — Puchalski Nar., do Zurawiec. — Reindel Ant., c. k. kap., do Wolicy. — Torosiewicz Michał,

do Poltwy. — Krzysztofowicz Fr., do Karlsbadu. — Brześciński Alex., do Krakowa. — Zachariasiewicz Mik., c. k. prz. pow., do Krakowa. — Czajkowski Mik., do Medwedowiec. — Wróblewski Wład., do Czortkowa. — Hr. Rommer Bron., do Borowa. — Chadziński Jan, dr. med., do Przemyśla. — Starzewski Wł., c. k. notaryusz, do Stanisławowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. lipca 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	324.50	+ 13.8	80.2	połud.-wsch. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	323.63	+ 18.9	63.4	południowy	" "
10. god. wiecz.	323.73	+ 14.2	35.3	zachodni	" "

TEATR.

Dzisiaj w teatrze niemieckim: „Die Entführung vom Maskenballe“, komedia ze śpiewami w 3 aktach.

Kurs lwowski.

Dnia 2 lipca.

	Wal. austr.	gotówka		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski		6	3	6	7
Dukat cesarski		6	4	6	9
Półimperyal zł. rosyjski		10	39	10	52
Rubel srebrny rosyjski		1	98	2	—
Talar pruski		1	87	1	90
Polski kurant i pięciozłotówka		—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.		78	95	79	50
" m. k. za 100 zł.		82	95	83	52
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	bez kuponów	70	63	71	18
5% Pożyczka narodowa		81	67	82	50
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika		225	50	227	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 2. lipca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 82 05. Metaliki po 5% za 100 zł. 70.75; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Nizszej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier — Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 818 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 219 20; niższe-austr. towarzystwa eskontowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. Wekslowy. Za 109 zł. południowo-niemieckiej waluty —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterliń. 127 50. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —. Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.09. dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —. Srebro 125.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 30 czerwca.

A. Pługi publiczne.			1. Stan oblig. domestykaln.	
	pien.	towar.		
W austr. wal. po 5%	66	66.20	po 3% za 100 zł.	16. — 17. —
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82.40	82.50	" 2 1/2% za 100 zł.	14. — 15. —
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82	82.10	" 2 1/4% za 100 zł.	12. — 13. —
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—	—	" 2% za 100 zł.	11. — 12. —
Metaliki po 5%	70.20	70.30	" 1 1/2% za 100 zł.	10. — 11. —
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70.25	70.40	3. Akcyje.	
dtto. " 4 1/2%	62.25	62.50	Banku nar.	820 — 822
dtto. " 4%	55.25	55.50	Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	218 50 218 70
dtto. " 3%	41	41.50	Niz.-austr. tow. eskont.	—
dtto. " 2 1/2%	35	36. —	Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 2024.	2026. —
dtto. " 1%	14	14.25	Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	254. — 255. —
Przez. do wylos. z r. 1839	126	127. —	Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	157. — 157 50
" 1854	91.50	92. —	Polud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	126 50 127. —
" 1860	92. —	92.20	Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147. — 147. —
Przeznaczone do losowan.			Polud. kolei państ. lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą	284 50 285. —
z r. 1860 po 140 zł.	93 75	94. —	Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. konw.	225 50 226. —
Renty Como po 42 lir. aus.	15.75	17. —	Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40. — 43. —
Wylos. obl. dawn. długu państ.			dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	104. — 106. —
po 5%	67. —	68. —	Kolej Bnsteradzka po 500 zł. m. k.	— 700. —
" 4 1/2%	61.50	62. —		
" 4%	54.50	55. —		
" 3 1/2%	48. —	48.50		
" 3%	—	48. —		
" 2 1/2%	46. —	48. —		
" 2 1/4%	42. —	42.50		
" 2%	37 1/2	38. —		
" 1 1/2%	32 50	33. —		
" 5%	67. —	68. —		
dtto. z procent za granicą				
" 4 1/2%	61.50	62. —		
" 4%	54 50	55. —		
B. Krajów koronnych				
Nizszej Austrii	87. —	87.50		
Wyz. Aust. i Salb.	87. —	87 50		
Czech	87.50	88 1/2		
Morawii	90.50	91.50		
Szląska	88.50	89. —		
Styryi	88. —	88.50		
Tyrolu	95. —	96. —		
Kar., Krainy, i Wyb.	86.50	88.50		
Węgier	71.50	72. —		

Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.		Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	
pien.	towar.	pien.	towar.
184. —	186. —	94	95. —
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. — 200. —			
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a. — 159. —			
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k. — 432. — 434. —			
Lloyda w Tryście po 500 zł. m. k. — 220. — 225. —			
Mostu lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k. — 395. — 397. —			
Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k. — 396. — 398. —			
Pozw. austr. Tow. gaz. po 500 zł. m. k. — 210. — 215. —			
4. Listy zastawne.			
Banku narodowego w mon. kon. Giet. po 5%	104. — 104.25		
10 " 5%	101. — 101.50		
w mon. kon. przelicz. do los. po 5%	91. — 91.25		
na 12 m. 5%	— —		
przez. do los. po 5%	86. — 86.15		
Gal. Tow. kred. po 4%	79.25 80. —		
5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.25 97.50		
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	100 — 100.25		
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135. — 136. —		
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	134. — 134.50		
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	93.50 94. —		
Kol. Gloggn. za 100 zł.	83.50 84. —		
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	96. — 97. —		
Lloyda za 100 zł.	90. — 91. —		
6. Losy.			
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	133 80 134. —		

Weksle. (Na 3 miesiące.)	
	pien. towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	107 25
Augsburg za 100 zł. w. p. n	106.50 106 60
Berlin za 100 tal.	— —
Wrocław za 100 tal.	— —
Frankfurt za 100 zł. w. p. n	106 70 106 70
Genoa za 100 lir. piem.	— —
Hamburg za 100 M. B.	94 25 94 50
Lipsk za 100 tal.	— —
Liwarna za 100 lir. tosk.	— 50
Londyn za 10 ft. sat.	126 80 127. —
Lugdun za 100 fr.	— —
Medyolan za 100 zł. w. a.	— —
Marsylia za 100 fr.	— 50
Paryż za 100 fr.	50.10 50.20
Praga za 100 zł. w. a.	— —
Tryest za 100 zł. w. a.	— —
Wenecya za 100 zł. w. a.	— —
(31 dni po ukazaniu.)	
Buhareszt za 100 piast. woi.	— —
Konstantynopol za 100 piast. tur.	— —

Kurs złota.	
	pien. towar.
Dukaty ces. men.	6.05 6.06
dtto. pełnej wagi	6.05 6.06
Korona	17.36 17.40
20 frankówka	10.09 10.11
Rosyjski impery	10.36 10.40
Talar związkowy	1.88 1.88 1/2
Srebro	124.50 125. —
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50